|| 1 ||
KAABRI
935 on
ARAG 1
77 (1639)
an-Yde.

Gazar byriin proletaarinar, negedegtii.

Kolkoozlin eder byriin sonin

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

BK (b) Namiin Buriaad-Mongoliin Mozkom, BMASSR-iinTGK ba Burprofsoveediin Oorgan.

Yne | 10 | mon

Zakiika yne
12 sarada 30 t.
6 „ 15 t.
3 „ 7 t. 50 m.
1 „ 2 t. 50 m.

Leniniizmiin kamag bykii daisadiin urdaas enin-Staalinii ebseşegyi tugiigi deere ergejaa!

GAŞUUDALIIN OI

abriiin negen bol aguu altai oigi temdegleke umaa. Ɵngereççe ziliin i 1-de bolşoviigiin kuu-vaardiiin daişalkui cereg rkim ketelberilegçediin aguu jike Staalinii de ni neker **Sergei Miroo Kiirov** bol kedelmeriçen daisan-kubiskalda eser troocko-zinoovjevuudiin şaara şabkaruunuudiin garaas aluulsan baina.

Kiirov bol eeriingee siigi cem gyicedeer ke içen angiiin keregte -**Leenin-Staalinii** aguu rilgiigi bejelyylkiin telee zasagiin kamag bykii kaçaltanuudiigi ba kapi aiguulaltiin darlalga mel dabaza, kara baga na kilen kubiskaliin kereg ıreegdeze garsan bulad bolşoviig men baisan

ei **Miroonoviç Kiirov** letaariiin kubiskalçiin zi ko begeed, bolşoviigiin rilegçiin gaikamşag kurca an, çadabari dyrşel byge ejedee kuriaaza abasan, -Staalinii namiin zinkeni igi niydenii secegii mete alan, ali bykii daisad iistnuudtai temeceseer baina.

Kiiroviin Zakavkaaziin ningraadiin emkinyydiigi lzo baika zuuraa namiin şugamaas kazagairsan zmde esergyy ali bykii lyydtei bolon trockiizm cko-zinoovjevuudiin kam opoziicatai ali tukaigaar seniigi bykii nam ba by ıai oron sanaza baina. lizmiin tugiigi deere er a namiin zinkeni şuga lee temecel jabuulkadaa egyi katuu zorigtoi jaba bykii nam ba bykii ma n men sanaza baina.

laa daarildasan kaalta elnyydiigi medekegyi, liin ergen dalaica, bol n bajalig çadabari, aguu guulka kycen, azalçan iitetei nairuulsan kaluun —ede bygede niileze jire Sergei Miroonoviç Kii manai namiin negen kur gte emkidkegçediin on şinziigi karuulza ege

Nek. Kiirov bol daiçalkui kariuucalgata tuşaal deere begeed, manai orondo şine zargalanta baidaliin bykii kyceeree burgi lan kegzeze, tyynii bykii nasan soogoo oroldoson Leenin-Staalinii keregiin bodotoor bejelyylegdeze baisan gabijaata yje cagta nasanaas negçesen baina.

Manai nam ba byke soveed oroniigi daarisan ene jike geeg del kemzeeleşegyi gaşuudaltai zyil men gebeç, **Sergei Miroonoviçiin** 30 zilde temecesen kereg bucaltagyigeer ilaza çadaba. Manai oron bol angiiin daisanguudiin ylegdel şaara şabkaruunuudiin kediiç galzuurbal tog tokogyi, eesediingee zergiigi byri bekizyylen, caaşaa byri tyrgeer, byri erçemteigeer dabkiza, nege ilaltaas negee ilaltada kereze jabana. Gancakan 1935 onii amzaltanuudaas deebçelen abkada—bykii azayiiedberinyyd aguu tyrgeer kegzeze, garzagyigeer kedeldeg bolson, idee kooliin zyilde baigaa kaartoçka ta joso usadkagdasan, soveediin demokratiigi ulamaar kegzeeke şine josonuudiigi yndesen kuulida oruulagdasan, kolkoozuud kedee azakuin arteeliin şine dyrimeer kujaglagdasan ba kete menkedee edleke gazar deereni bekizyylze ekileg desen baina. „Kamagiigi kaadrnuud şiidkene" gesen nek. **Staalinii** zaabari odoogiin kurca zebseg bolzo, manai oronii bykii azayiledberinyyd deegyyr teeknikiigi ojoortoni kyrter şudalsan azaliin byteeciigi 6-10 dakin jikedkesen stakaanovton delgerbe, kedee azal deere gaa gazaraas 500 cent. sviooklo abasan Mariija Deemçenko tyryytei taban zuutan garaba. Urid dabagdazagyi baisan agaar daida, usan dalai udaa daraa bolşoviiguudiin garta orozo baina.

Sergei Miroonoviçiin nasa naas negçesenii 1 ziliin oido jireze, gaşuudaltaigaar tuguudaa tongoilgoko zuuraa—çinii yyskesen, çinii byke nasaa egesen gabijaata kereg tyynçelen gabijaataigaar ecesteni kyrgegdeke geze tangariglaka bainabdi.

Angiiin seremziigi byri deeşeni ergeze, kedelmeriçen angiiin ba namiin bykii daisadtai uridiinkiaas byri kurcaar temeceze, eesediingee zergiigi ulamaar bekizyylke josotoibdi.

veed Kolbootiin baatarliguudiin gaşuudasan duraskalaas

ne kynde kokidoliin to od baikada bykii nam ii kedelmeriçen angi ediingee zergiigi udari raa tooriuulan bata el josotoi. Bide, manai uda ridagçanariin ami bejiigi dainii taimai deere tug şingieer arça lakabdi" — geze Soveed Kolbootiin baatarliguud biçesen belei.

Sergei Miroonoviç Kiirov

(Proletaariiin kubiskalçiin tyykees)

S. M. KIIROV Viaatskiin gybieerniiin Yrzyym kotodo teresen begeed, Yrzyym deere ekin şatiin surguuliigi dyyrgesenii syyleer, kotiin surguulida orozo, tyyniigi erkim sainaar suraza dyyrgeed, kazaanii mekaanik—teeknikiin surguulida orozo çadasan baina.

Yrzyymde baikadaa kaanta zasagiin ulas teriin celelgede ilegesen kubiskalçadtai tanilcasan tula, tedener Kiiroviin tyryyçiin surgagçanar bolson baina. Nek. Kiirov Kazaanda suraza baikadaa, tedentei baricaatai baisan baina.

Eeriingee teresen kotoos Toomsko jireze teeknikiin ukaanii instityydte orokiin beledkel kiize, jerenkii suragaaliin kyyrsede suraza baika zuuraa, Toomskiin social-demokraadiin emkitei baricaa baiguulza nek. KIIROV kubiskaliin kedelmeriigi ekilsen baina.

1905-onii janvaarida SERGEI MIROONOVIÇ KIIROV bol zebsegte zagsaaliigi emkidkelcesen begeed, 1905-onii fevraaliiin 2 eder namiin niuuca cuglaanaas eeriingee 40 nekedtei kamta barigdaza, kindanda orozo, keden sara suuza garasan baika juuma. Tyynees koişo nek. KIIROV profecionaal kubiskalça bolzo, bykii kyce ba çadabarijaa namiin kedelmeride egesen baina.

Nek. KIIROV bol kubiskaliin kedelmeri ekilsenees koişo Toomskiin bol şoviiguudtai kamtaran jabasanaa, Toomskiin RSDKN-iin komiteediin sostaavta oruulagdaza, namiin niuuca tipograafiigi erkilsen baina. Tiike zuuraa, 1905 ondo staanca Taigaa deere temer zamiin kedelmeriçediin esergyy bosolgiigi emkidkeze, aikabtar jike amzaltatai gaar engergesen baika juma.

1906 onii ekieer Moskvaa ba Petrograad orozo tipograafiiin keregseliin maşiinanuudiigi olzo jirekiigi namiin emkieer tomilogdozo, mordoko edertee barigdasan baina. Toomsk deeree nek. KIIROV zil şakuu kindanda suuza, syydiin boltor geze tabigdasanaa udalgyi dakin barigdaza niuuca tipograafi emkidken baiguulsandaa kerem dotor gurвan zilde kaagdakaar syydeer şiidkegdesen baina.

Uul tyrmedee suuza bolzoroo dyyrgesenii syyleer, Irkyy koto jireze, tendees udalgyi Kavkaaziin Vlaadikavkaaz zugadaza oçoson baina. Tendeni ganca negen kubiskalça nekedees bişe namiin emki baisangyi. Nek. Kiiroviin tende keden zilde niuucaar kedelmerilze baitarani, dain ekilsen baika juma.

1915 ondo derbedekijee barigdaza Toomsk ilegegdeed, nege zilde kindanda suugaad, Nariimskiin kizaar celelgede jabuulagdakaa baitarani fevraaliiin kuвiskal ekilze saatuulasan baigaa.

Uul kubiskalda nek. Kiirov Vlaadikavkaaziin social-demokraadiin emkiiin geşvyn baiza, aikabtar idebkiteigeer kabaadasan baina. Nek. KIIROV Vlaadikavkaaz deeree 1917 onii engeretei kedelmerilze, Ogtiaabriiin kubiskaliin gal delenii kavkaaz deegyyr casarakadani, soveediin zasagiigi emkidkegçediin negen bolzo, cagaan kasag baandanuudiin uridaas zebsegte temeceliigi emkidkeze, ketelberilen jabaza baikadani bolşoviigiin emki bol urgaza baigaa kavkaaziin ulaan froontodo buu zebseg acarkiigi Moskvaa koto ilgesen baina.

Nek. KIIROV 1918 ondo aikabtar jike ceregiin keregseliigi temer zamda tegees açaalaza Cariican deegvyr kodoron Kavkaaz bucaza jireesen. Tiikedeni altan pogoontoi baandanuud Kavkaaziin ulaan ceregiin partizaanii zizekenyyd otriaaduudiigi nileeken tyrize, amzasan baiba. Nam bol neker Kiiroviigi çuluun zyrketei, cukarişagyi zorigtoi, sonor ukaatai, proletaariiin kubiskaliin keregte ynekeeree temeceze jabasan kelberişegyi kubiskalça baisaniigi medeke tula kubiskalda esergyycegçedees Astarkaan kotiigi kamagaalka aikabtar jike kariuucalgatai, temeceliin yçaastogiigi daalgasan baigaa. Nek KIIROV bol Voolgo merenii adag şadaraas 11-deki aarmiiigi emkidken gurimşuulka jabadaliigi erkimeer ketelberilsen baika juuma.

Astarkaan kotiin ba Voolgo şadariin soveeduudiigi kamagaalza çadasan, 11 geer aarmiiin kubiskalta ceregiin Soveedto SERGEI MIROONOVIÇIIN bagdaşagyi jike kyce çadal bucalan baisan baika juma.

Neker KIIROV bol 11-geer aarmiigi tolgoilzo, Deniikeniigi buta cokilsood, koito Kavkaaz ba Bakuuda soveediin zasagiigi dakiza baiguulalsasan baina

Tyynii syyleer soveediin Azerbaidzaan, minşeviigiin Gryyzi kojoriin koorondiin karilcaanii kurcadasan yje bolzoi. Tiikedeni Soveediin zasag nek. KIIROVIIGI Tifliis kotodo RSFSR-iin naidalgata bolgon tomilson belei. Udalgyi SERGEI MIROONOVIÇ Poolşo ulastai ebiin kelcee batalka soveediin delegaaciin geşyyn bolzo, şine kariuucalgata daalgabari abasan azai. Tyynii syyleer Koito Kavkaaz ba Azerbaidzaanda namiingaa kedelmeriigi jabuulza oroson baina.

Nek. Kiirov bol tendee Azerbaidzaanii komuniis namiin TK-iin sekretaar ba Zakavkaaziin kizaariin BK(b) Namiin komiteediin geşyyn baisan baina. Nek. Kiirov bol manai namiin ylemzesain ketelberilegçe baisan tula, Koito Kavkaaz ba Zakavkaazida soveed zasagiigi baiguulka ba bekizyylke jabadalda neiieed jike tusa yzyylsen gabijaata juma.

Bakuugiin proletariaad bol eesediingee ketelberilegçe, erkim neker Kiirovee aikabtar jikeer inaglan kyndeldeg baisan.

Nek. Kiirov bol BK(b) Namiin 10 gaar kuralda TK-iin orologço geşyyn ba 11-geer kuralda bodoto geşyyn bolgon sungagdasan baina.

Bolşoviizm - Leniniizmiin şugamaas baakanaarç kazaigçadiin eblerşegyi dasan, cukarişagyi kubiskalça nek. Kiirov bol namiin ba tyynii TK-iin bolon, manai orondo socialiizmiin ilakiin telee erkimeer temeceze jabasan baina. Nek Kiirov bol kubiskalda esergyycesen trockiizm ba zinoovjeviin opoziicata bolon baruunii beerenkii yzeltedtei manai namiin nek. Staalinii udaridalgaar temecekedeni erkimyydiin negen jabasan begeed, aguu jike Staalinii oiriin kani ba detiin neker bolko baina.

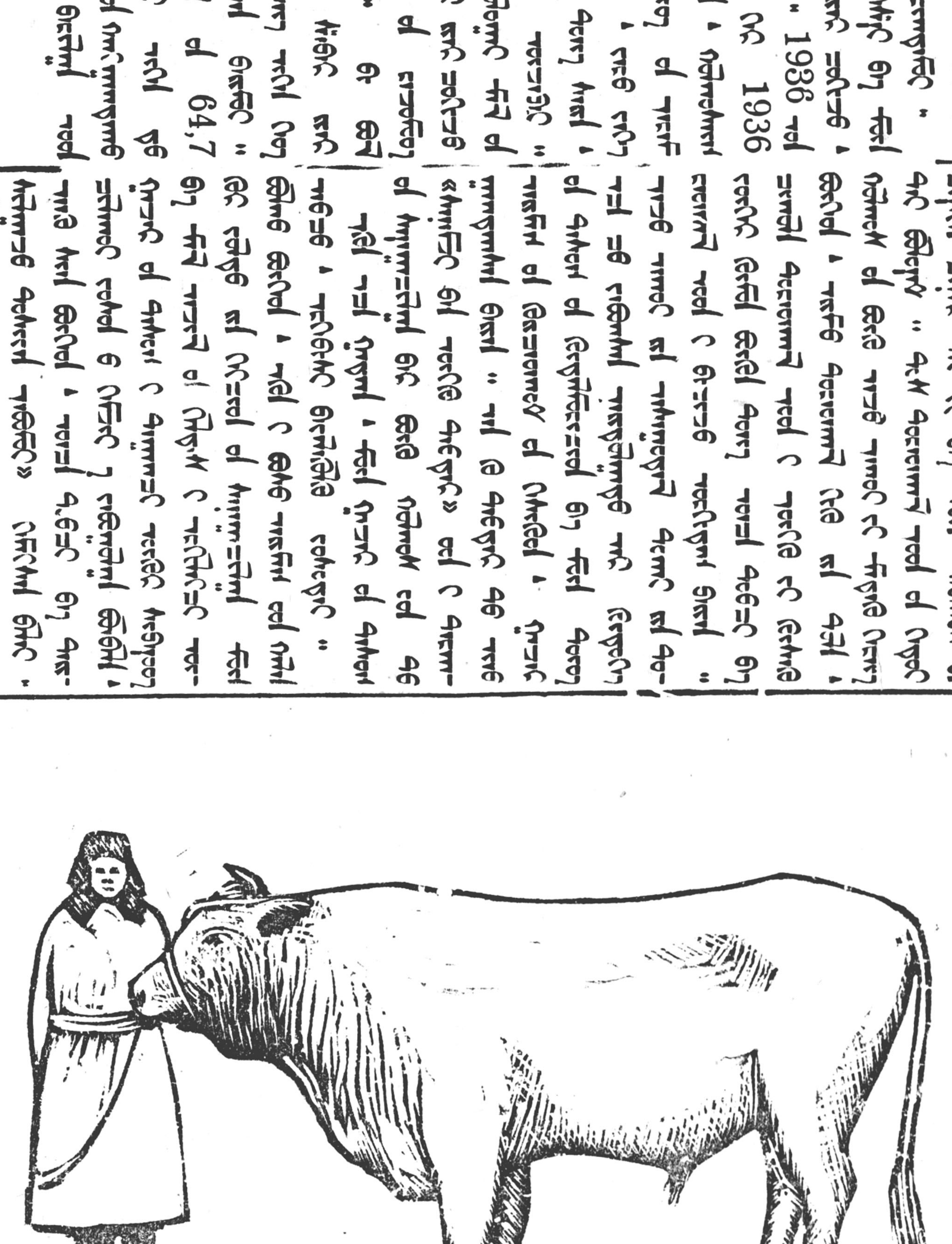
1926 ondo zinoovjeviin opoziiciin buta cokigdosonii syyleer nek. Kiirov Leeningraadiin gybieerniiin BK(b) Namiin Komiteediin ba BK(b) Namiin TK-iin Baruun Koito tobçoonii sekretaar bolon, TK-iin ulas teriin tobçoonii orologço geşyyn bolzo sungagdasan baina. 1928 onoos koişo Leeningraadiin Moziin namiin komiteediin sekretaar baisan, 1930 ondo BK(b) Namiin TK-iin ulas teriin tobçoonii geşyyn ba Leeningraadiin Moziin bolon kotiin komiteediin sekretaar bolson begeed, men SSSR-iin Tebiin Gyicedkomiin preziidiymiin geşyyn bolzo keden udaagaar sungagdasan baina.

Nek. Kiirov bol Leeningraadiin kedelmeriçediin dunda aikabtar jike kyndetei inag udaridagçani baisan.

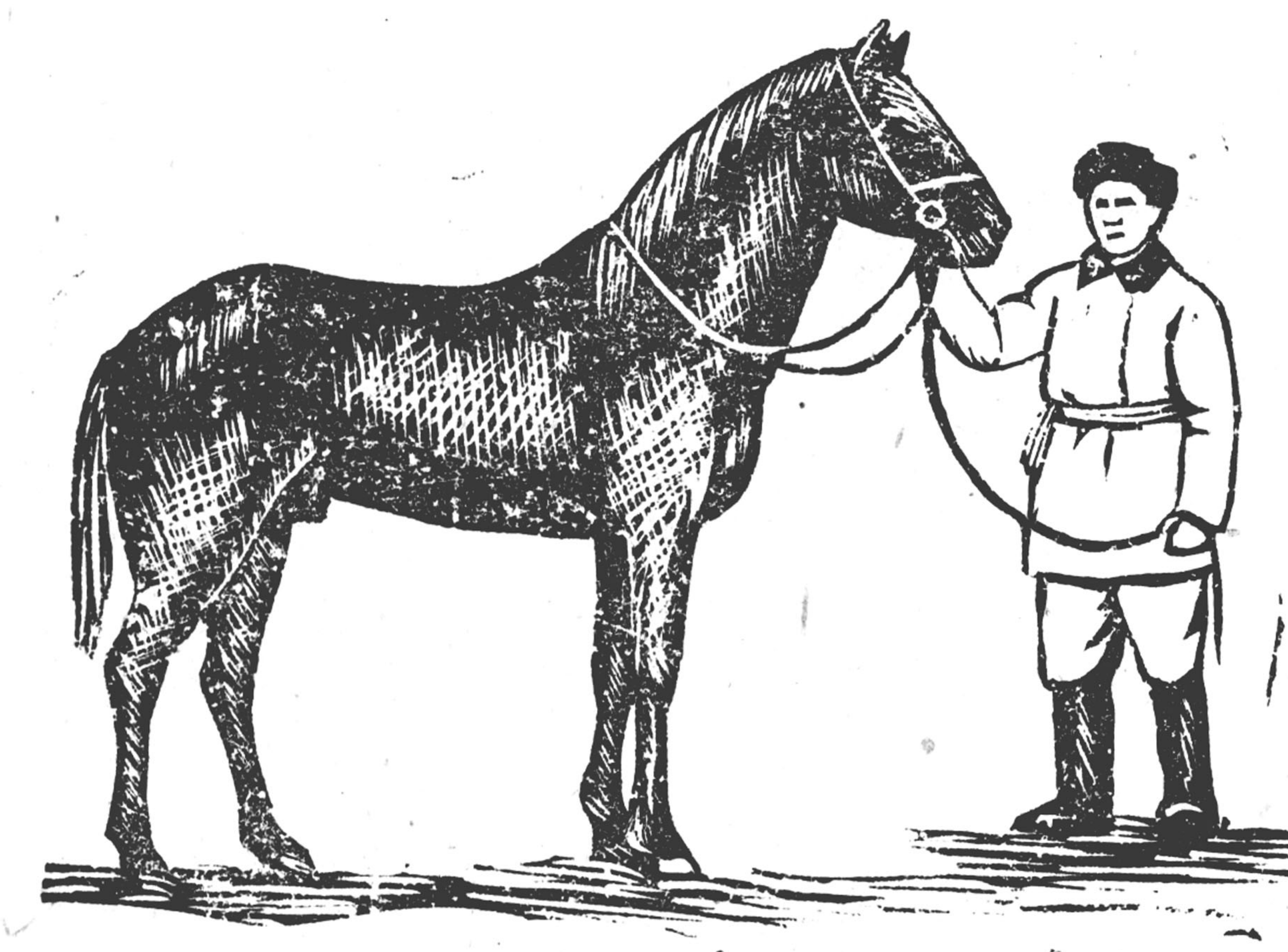
Neker Kiirov bol 30 ziliin turşa socialiizm kedelmeriçen angiiin keregiin telee temecesen, ynekeer bolşoviig baisan begeed, daiçalakui tuşaal deere negçesen baina.

Kiiroviin kelesen ygees

Nek. Kiirov bol temer katuu discepliine, aguu jike kubiskalta seremziin telee temeceze, enyynde nam ba kedelmeriçen angiigi urika zuuraa, Namiin 17 dugaar kural deere **„bideneriin ilaad baikada tere butacokigdoson esergyy karşa etegeedyydiin manai ilaltanuudta ali bolkoor zokildon niaa'daka zabdalga gargaza baisanii uçar bol manai namiin zinkeni şugamiin oiroo kyrteşegyi ba ceber baidaliigi caaşadaa kamagaalka keregtei baisanii tukai asuudaliigi kelceenees baakanç garganagyi" gesen baina.**

Viistevkede Jike-Kyderiiin somonii Kyibeşe viin neremzete kolkooziin „Yraqaan" geze buka karuulagdasan baigaa. Ene buka 6 nasatai, semintaal yylteriin, amidiin çignyy-reer 779 kiilo boldog

Zurag deere: Ysti-Kiaagtiin somonii Raazymov kolkooziin „Snoop“ geze azarga. Orlooviin ba niutagiin yylternyydiin metiis.

Inag kairata nək. Kiiroviin duraskalaas

Manai bolşoviig nam, kədəl məriçən angi ba aguu jike socia liis oronii bykii azalçan ara duud bolon byke delekein proletaarinariin inagiin inag kairata nəkər ba udaricagça SERGEI MIROONOVIÇ KIIROV bol 1934 onii dekaabriin negen de angiin daisadiin tukirdasan koroto nokosuudiin kara garaas nəgçəəsən.

Proficionaal kubiskalça, manai namiin ba kədəlməriçən angiin udaridagçadiin negen, aguu jike udaridagça nək. STAALINII ton kani nəkər bol ko S.M. KIIROVIIN kaluun zyr kenii cokidoliin zogsoçokodo manai oron bykiigetree udaridagça nəkər Staalintajaa ba byke delekein proletaarinar gynzegei gaşuudal yzeze, tuguudaa uidkartaigaar tongoilgoson belei. Əngərəsən ziliin dekaabri negenii ene ədər nasan dotoroo martagdaşagyi kynde gaşuun uçaral tokiooldoson juma.

„Tyynii təmər beki, çin zorig ba tyynii oloniitiin sanal kyseliigi emkidken udaridaka bodoto kubiskalçiin çadabarita çanar bol ynekeer Leeninçede şingesen, nəkəriin talaar urikan, ynen zyrkenii ojooroos ildam zokidoor kandadag, tujaa tatama dulaakan ba bata tynçe beki saikan abari zanşaltaini byriden neg... baina... ...oron dotor socialiiz miig...aruulkiin tələə keçər kyn... meceliin zilnyydte çi kod... bidenertei jabaasan çi. Manai namiin dotor bolson kel beril ba berkeşeeltei zyilnyydte kezeedee bidenertei tyryy zerge de temeceesen çi. Çi bidenertei kamta jabaza, syyliin zilnyydiin bykii berkeşeelnyydiigi kodor goo beleeç, tiin ede bykii temecelnyydiigi tuilan garça, manai oronii aguu jike ilalta nu...iin gyicedeer delgereze bə... yjede bide çamaigaa al...abdi..

Əəsediingəə ami nasanii ba temeceliin syylşiin ədər kyrter kairata nəkər çamaigaa bide sanaza, əəsediin dundaas çamaigaa aldasan gaşuudalaa maita kagyibdı...“—geze manai aguu jike udaridagça nək. STAALIN tyryytei manai namiin ba soveed zasagiin udaridagçanar əəsediin gəə gaşuudaliin medeecel dotor biçesen belei.

* *
*

„...Nək. Kiiroviigi alasan uçar angiin temeceliin ali tukai kurca ba ali tukai orioo baisaniigi ileer karuulna. Gebeç manai zerge kədələəd orkiko ygei baika. Inag udaridagça Kiirovee aldaad baikadaa, Leeninii kotiin azalçadta jike gaşuudaltai daa. Tiin nəkər Kiiroviin erkileze jabasan kereg ba temecesen temeceliigi ilalta təgəs ecesteni kyrgekiin tangarig əgənəbdi.

...Daisanii cokiltiigi bidener cokiltoor kariuulkabdi,—geze Leeningraadiin Pytiiloviin zavoodiin kədəlməriçənii kolegtiiv biçesen baina.

* *
*

„... Leeningraadiin erdemted Leeningraadiin proletariaadtai ba tyynii namtai kamta aguu jikeer ui gasalan yzeze bəgəəd, şine amzalta, şine ilalta tuilakiin kyciigi ene gaşuudal soogoos abça baina“—geze erdem ukaanii akadieemiin prezideent nək. Karpiinskii biçesen baina.

* *
*

„...Kezee bykende jerənkii niitiin keregte nək. Kiiroviin zygees kaluun tusalamza abadag sem bi“—geze akadieemig nək. Gyybkin biçesen baina.

* *
*

„Namiin gaşuudalaas ba bykii ynen kədəlməriçədiin gaşuudalaas bykit sedkeleeree kubaaldanab“—geze Maksiim Goorikii biçeesen.

———•———

A. Ulaanov.

KIIROVTO

„Sylegyyd, alagçadta priigovor mete çanqaar nergi!“

Tolgoiruumnai ceke buudba kilaisaar
Daisadiin ilgeesen Nikolaajev zarca.
Şarkamnai dələtənə leenin çusaar
Iimel kadaa uidkarnai gaşuun, kurca.

Kyree, daisan, abkaç somondoo kariuu!
Kyndete Yriickii, Kiirovmnai . . . kediiç
Koki geegdel bolç kakacaka buruu,
Kezeeç martkagyibdi ene zanaltiiç!

Ene ədər,
Manai bagaçuud,
Ecegiingee neriin orondo
Inag
Udaridagçajaa şuud
Iraguulaza dursana daa . . .
Bidenerçni, nasan soogoo kodo lo
Bolkobdi, bolşoviig çamdaal adali!

N. Galsaanoviin orçuulga.

Nyydel-biblioteekenyyd

BMASSR-iin gegeereliin arkomaadiin şataar modobeled kelde baigaa kədəlməriçədiin eriltiigi kangakiin tula, nyydel biblioteekenyydiigi emkidkegdesen baina.

Ede biblioteekenyyd bol Koriin, Ulaan-Ydiin, Kabaanii, Selengiin, Bargazanii ba Kiaagtiin rajoonuudta gargagdasan baina.

Casan unaza gyiced əbəl bolbo

Saja garsan ba garkaa baisan uran zokioolnuud

ÇELKAAŞ—geze M.Goorikiin zokiool, nək. Daşanimiin orçuulsan.

Korkoin idelge—Şoolokoviin zokiool (orçuulga).

Badliin Garma—Mikaakanoviin zokiool (poeema).

Selengiin yier—Bata Bazaroo ni zokiool (şylegyydiin tyyberi)

Zokioolnuud—M. Goorikiin zokiool (orçuulga)

Şineer duulajaa—(Buriaadiin kubiskaliin şine duunuudiin tyyberi)

Əteebai Arkip Lioonka Kojor-Goorikiin zokiool (orçuulga).

Ede uran zokioolnuud bol sajakan keblegdeze garsan bəgəəd, odoo kudaldaanda garaad baina.

Briinziin canka.—C. Dondoviin zokiool.

Ceren--Colbonii Tujaagiin zokiool.

Limbe—A. Şadaajeviin zokiool (kyygediin pijeese)

Zaluurça—Serafamoovıçiin zokiool.

Ede nomuud ton uraar ba sonirkoltoigoor zokioogdoson bəgəəd, ene onii dekaabri sara soo kebleleeş garça, kudaldaanda gargagdaka baina.

Mongol—Manzuu kelceen tasaldab

Ulaan-Baatar, 29. (TASS) Nojaabriiin 27 ədər staanca Manzuur oçoson Mongoliin tələələgçədiin tyryylegçe Sambuu gegçees, kile şadariin komiisa baiguulka ba əəsed əəsediingəə kile şadariin naidalgatanuudiigi tomilko tukai kelcee batalalga nojaabriiin 25-nii ədər tasaldaba gesen medeecel abtasan baina.

Manzuu googiin zygees bide gurban naidalgatadiigi tomilozo, tyynii negiigi tuskai diplomaad tələələgçə bolgozo Ulaan-Baatar kotodo suulgaka gesen kətuu erilte kiikedeni Mongol aradiin respyyblikiin zasagiin gazariin buruuşaasan tula Japoon Manzuuriin zygees kelceegee caaşani yrgelzelkee egce arcasan deerees kelcee jabuulka konfereenca kaagdasan baina.

Mongoliin zasagiin erke barigçad temdeglekedee dursagdagça kelceenii yregyigeer dyyresen jabadal bol Manzuurijn zygees ene kelceegi ankanii 'yryynii kemzyyrees gargaza kazagairuulka zoriIgotoi baisan deerees dulduidasan geze toolodog baina.

Kiliin asuudalnuudiigi şiidkekiin orondo Manzuuriin tələələgçəd ene konfereenca deere Mongol Aradiin respyyblike Manzuugoo kojoriin koorondo diplomaadiin karilcaa baiguulka asuudaliigi şiidkekiin zorilgoor urda mete katuugaar e jabadalaa egceer tab Zygeer syylde bolko riin tələələgçəd ko kelceke, kiliin arc keke tukai zyilde deere kiisen eriltees bol kilees minga şak trte baisan Ula əəriin kile şadariin gi suulgaka erilte dal, mən urdiin ga googi tookiin erilte maadiin karilcaa bodoto jabuulga ileken bolzo əgənə.

Manzuuriin zasag bol ende aikabtar tyryylsen baina. Juu Manzuu-goo bol bu deer ba mən zergel gerənyydeeree d karilcaagyi ba keden giin zanaltatai katuu gyi baisan baina temdeglekedee əəsə elçedigi tomiloodç b lan baidal ba sain kangaza çadakagyi kede, Japoon Kit koorondo diplomaa çəd bii ba elçen sai olon pyynketenyy bol Kitad Japoon k caa ton sain kemze baina.

Nojaabriin 26-nii liin tələələgçəd San tei Ulaan-Baatar bu

Kariuucalgata redaagtor B. Vaa

Номер выпуска: Н. НЫБЕНОВ. Корректировал Б. ЦУГАРОВ Верстал Ц. Ж. БАТУЕВ. Типография из-ва «Б.-М. Правды» и «Унэн». Уполн